

Rapport

Datum: 13 februari 2007
Rapportnummer: 2007/030

Klacht

Verzoeker klaagt over het optreden van ambtenaren van het regionale politiekorps Midden en West Brabant bij en na de aanhouding van zijn dochter op 5 november 2004. Hij klaagt erover dat een of meer politieambtenaren:

- het fietspad hebben geblokkeerd met hun politievoertuig;
- zijn dochter kort na haar aanhouding geen toestemming hebben verleend om hem of haar school op te bellen;
- tijdens de rit naar het politiebureau aan zijn dochter geen autogordel ter beschikking hebben gesteld;
- bij de voorgeleiding de woorden "agenten hebben toch altijd gelijk en liegen nooit" hebben geuit of woorden van gelijke strekking;
- verzoeker niet op tijd van de aanhouding van zijn dochter in kennis hebben gesteld;
- haar hebben gehoord terwijl zij onwel was;
- het verhoor op intimiderende wijze hebben afgenomen door haar te zeggen dat ze maar moest bekennen;
- zijn dochter hebben gedwongen om haar verklaring te ondertekenen;
- hem pas op 16 november 2004 de door zijn dochter afgelegde verklaring hebben laten lezen.

Beoordeling

Algemeen

De dochter (toen 16 jaar oud) van verzoeker fietste op 5 november 2005 met een schoolgenoot naar school. Onderweg reed een politievoertuig hen tegemoet. Verzoekers dochter heeft toen naar de ambtenaren gezwaaid. Ambtenaren van het regionale politiekorps Midden en West Brabant hebben haar om 8:52 uur aangehouden voor het beledigen van een ambtenaar in functie, welke belediging, aldus de betrokken ambtenaren gestalte kreeg door het opsteken van de middelvinger tijdens het zwaaien. De betrokken ambtenaren hebben verzoekers dochter meegenomen naar het politiebureau alwaar zij als verdachte is verhoord. Zij is op dezelfde dag om 10.00 uur in vrijheid gesteld.

De kinderrechter heeft haar op 28 april 2005 vrijgesproken van het tenlastgelegde beledigen van een ambtenaar in functie. De kinderrechter heeft overwogen dat er bij hem

onvoldoende overtuiging bestond dat het tenlastegelegde was begaan door verzoekers dochter en sprak haar daarom vrij.

I. Ten aanzien van het politievoertuig op het fietspad

Bevindingen

1. Verzoeker klaagt erover dat ambtenaren van het regionale politiekorps Midden en West Brabant bij de aanhouding van zijn dochter het fietspad hebben geblokkeerd met hun politievoertuig.
2. De korpsbeheerder acht de klacht niet gegrond. De korpsbeheerder betwist niet dat het politievoertuig bij de aanhouding van verzoekers dochter op het fietspad werd geparkeerd om zo de doorgang te blokkeren. Verder geeft de korpsbeheerder aan dat het parkeren van het voertuig tussen de rijbaan en het fietspad zou kunnen leiden tot het in de berm vast komen te zitten van het politievoertuig.

Beoordeling

3. Het evenredigheidsvereiste houdt in dat bestuursorganen voor het bereiken van een doel een middel aanwenden dat voor de betrokkenen niet onnodig bezwarend is en dat in evenredige verhouding staat tot dat doel.
4. De Nationale ombudsman acht het voorstelbaar en ook begrijpelijk dat verzoekers dochter de aanhouding door de politie als onprettig heeft ervaren. De wijze waarop de politie is opgetreden valt op zichzelf echter niet als bezwaarlijk noch als disproportioneel aan te merken. Uit niets is gebleken dat zij op een gevaarlijke wijze is klem gereden of anderszins bij haar aanhouding onheus is bejegend. De wijze van aanhouding is niet in strijd met het evenredigheidsvereiste.

De onderzochte gedraging is op dit punt behoorlijk.

II. Ten aanzien van het niet laten opbellen door de dochter en het niet tijdig in kennisstellen van verzoeker

Bevindingen

1. De Nationale ombudsman ziet redenen de klacht dat de dochter kort na de aanhouding geen toestemming kreeg om te bellen en de klacht dat de politie verzoeker niet heeft gebeld tezamen te behandelen en te toetsen nu er sprake is van een nauwe onderlinge samenhang.

2. Verzoeker klaagt erover dat ambtenaren van het regionale politiekorps Midden en West Brabant zijn dochter kort na de aanhouding geen toestemming hebben verleend om hem of haar school op te bellen. Verder klaagt verzoeker erover dat ambtenaren van het regionale politiekorps Midden en West Brabant hem niet op tijd in kennis hebben gesteld van de aanhouding van zijn dochter.

3. De korpsbeheerder acht de beide klachtonderdelen niet gegrond. De korpsbeheerder betwist niet dat verzoekers dochter kort na de aanhouding geen toestemming kreeg om naar huis of naar school op te bellen. Hij stelt zich op het standpunt dat een aangehouden verdachte niet het recht heeft om te telefoneren. Wat betreft het andere klachtonderdeel geeft de korpsbeheerder aan dat bij een aangehouden minderjarige de politie tot taak heeft om de ouders of voogd in kennis te stellen van de aanhouding. De betrokken ambtenaren hebben, aldus de korpsbeheerder, direct na de aanhouding geprobeerd om verzoeker telefonisch te bereiken. De telefoon werd, aldus de korpsbeheerder, niet opgenomen. Tot slot merkt de korpsbeheerder op dat het de betrokken ambtenaren een halfuur na de aanhouding van de dochter is gelukt om verzoeker aan de telefoon te krijgen.

4. Gedurende het onderzoek zijn de volgende feiten en omstandigheden komen vast te staan. Verzoekers dochter is om 8:52 uur aangehouden. Zij wilde haar ouders of school meteen van haar aanhouding met haar eigen mobiele telefoon op de hoogte stellen. De betrokken ambtenaren hebben dit niet toegestaan. Zij is vervolgens rond 9:05 aan de hulp-officier van justitie voorgeleid waarna ze als verdachte is verhoord. Om 9:25 uur heeft een van de betrokken ambtenaren verzoeker op de hoogte gesteld van de aanhouding van zijn dochter.

Beoordeling

5. Het vereiste van actieve en adequate informatieverstrekking houdt in dat bestuursorganen burgers met het oog op de behartiging van hun belangen actief en desgevraagd van adequate informatie voorzien. De Nationale ombudsman overweegt dat in artikel 27 van de Ambtsinstructie (zie Achtergrond; onder 2.) de verplichting voor de politie is neergelegd om bij een minderjarige ingeslotene uit eigen beweging een familielid of huisgenoot van de insluiting in kennis te stellen. In voornoemde richtlijn is geen melding gemaakt van een tijdspanne waarbinnen het in kennis stellen dient plaats te vinden. De Nationale ombudsman acht de duur van 33 minuten waarbinnen de politie verzoeker op de hoogte heeft gesteld van de aanhouding van zijn dochter niet dusdanig lang dat sprake is van schending van het vereiste van actieve en adequate informatieverstrekking.

De onderzochte gedraging is op dit punt behoorlijk.

6. Verder overweegt de Nationale ombudsman dat het redelijkheidsvereiste met zich brengt dat bestuursorganen de in het geding zijnde belangen tegen elkaar afwegen en dat de uitkomst hiervan niet onredelijk is. In deze zaak staat het belang van de

waarheidsvinding tegenover het belang van de minderjarige die onderweg is naar school om haar ouders van de aanhouding op de hoogte te stellen. Verwacht mag worden dat per geval wordt bezien of telefoneren - gelet op de aard van de zaak - mogelijk en toelaatbaar is.

Het redelijkheidsvereiste brengt in deze zaak mee dat de politie verzoekers dochter redelijkerwijs niet mocht weigeren om met haar eigen mobiel naar huis of school te bellen. Gelet op het strafbare feit waarvoor de dochter werd aangehouden kon niet worden gesteld dat een telefoongesprek met de ouders een risico voor de strafzaak zou kunnen opleveren. Verder heeft verzoekers dochter bij haar aanhouding geen weerstand geboden.

Op grond van al deze feiten en omstandigheden is de Nationale ombudsman van oordeel dat het regionale politiekorps Midden en West Brabant door verzoekers dochter niet toe te staan met haar ouders te bellen in strijd heeft gehandeld met het redelijkheidsvereiste.

De onderzochte gedraging is in zoverre niet behoorlijk.

III. Ten aanzien van het niet ter beschikking stellen van een autogordel

Bevindingen

1. Verzoeker klaagt er verder over dat ambtenaren van het regionale politiekorps Midden en West Brabant tijdens de rit naar het politiebureau aan zijn dochter geen autogordel ter beschikking hebben gesteld.
2. De korpsbeheerder acht de klacht niet gegrond. De korpsbeheerder voert aan dat verzoekers dochter vervoerd is in een daartoe speciaal ingericht gedeelte van het politievoertuig. Dit gedeelte is, aldus de korpsbeheerder, inderdaad niet voorzien van autogordels. De korpsbeheerder geeft aan dat er geen gordels zijn geplaatst omdat dit voorwerpen zijn waarmee verdachten zichzelf letsel zouden kunnen toebrengen. Naar aanleiding van het verslag van bevindingen heeft het korps onder verwijzing naar artikel 5.2.47 van het Voertuigreglement (zie Achtergrond onder 4.) meegedeeld dat het arrestantencompartiment van een politiebus wettelijk niet hoeft te zijn voorzien van autogordels, omdat de zitplaatsen niet naar voren of naar achteren zijn gericht maar dwars ten opzichte van de rijrichting zijn gesitueerd.

Beoordeling

3. Het vereiste van bijzondere zorg houdt in dat bestuursorganen aan personen die onder hun hoede zijn geplaatst de zorg verlenen waarvoor deze personen, vanwege die afhankelijke positie, op die bestuursorganen zijn aangewezen. Dit vereiste brengt mee dat de politie een bijzondere zorgplicht heeft voor de veiligheid van arrestanten tijdens hun vervoer.

4. Nu ten aanzien van arrestantenbusjes waarin de zitplaatsen dwars op de rijrichting zijn geplaatst, geen wettelijke verplichting bestaat om deze zitplaatsen te voorzien van autogordels, is de Nationale ombudsman van oordeel dat de politie niet heeft gehandeld in strijd met het vereiste van bijzondere zorg. Van de politie kan immers niet verwacht worden dat zij in afwijking van de standaarduitrusting van arrestantenbusjes verdergaande veiligheidsmaatregelen treft dan wettelijk zijn voorgeschreven.

De onderzochte gedraging is op dit punt behoorlijk.

IV. Ten aanzien van de gestelde intimidatie

Bevindingen

1. De Nationale ombudsman ziet ook hier vanwege de nauwe onderlinge samenhang redenen om twee klachtonderdelen tegelijk te behandelen.

2. Verzoeker klaagt erover dat ambtenaren van het regionale politiekorps Midden en West Brabant bij de voorgeleiding van zijn dochter de woorden "agenten hebben toch altijd gelijk en liegen nooit" hebben geuit of woorden van gelijke strekking. Verder klaagt verzoeker erover dat ambtenaren van het regionale politiekorps Midden en West Brabant het verhoor op intimiderende wijze hebben afgenomen door haar te zeggen dat ze maar moest bekennen.

3. Verzoeker heeft aangegeven dat het intimiderende bestond uit het volgende. De dochter van verzoeker was ziek van de autorit en voelde zich ongelukkig omdat ze van iets werd beschuldigd dat ze niet had gedaan. Verder geeft verzoeker aan dat zijn dochter door een andere politieambtenaar is verhoord dan de ambtenaren die haar hebben aangehouden. De verhorende ambtenaar was, aldus verzoeker, gekleed in een ruig uitzierend motorpak. Deze ambtenaar zou tegen verzoekers dochter hebben gezegd dat zij maar moest bekennen. Tot slot geeft verzoeker aan dat hij - toen hij op het politiebureau arriveerde - heeft geconstateerd dat er een vrouwelijke agent op het politiebureau aanwezig was.

4. De korpsbeheerder onthoudt zich van een oordeel wat betreft de klacht dat gezegd zou zijn dat agenten nooit liegen. De reden is, aldus de korpsbeheerder, dat het door verzoeker gestelde, voortgekomen uit de door zijn dochter verstrekte informatie, en de verklaring van de betrokken ambtenaar tegenstrijdig zijn. De korpsbeheerder acht het overigens wel aannemelijk en zelfs waarschijnlijk dat de betrokken ambtenaar, indien deze termen als "liegen" en "gelijk hebben" zou hebben geuit, deze heeft geuit in een andere context dan die waarin verzoeker deze plaatst. De uitleg van de betrokken ambtenaar is volgens de korpsbeheerder meer geloofwaardig.

De korpsbeheerder acht de klacht dat een ambtenaar tijdens het verhoor tegen verzoekers dochter zou hebben gezegd dat ze maar moest bekennen, niet gegrond. De

korpsbeheerder geeft aan dat de betrokken ambtenaar die het verhoor heeft afgenomen zich op generlei wijze intimiderend jegens verzoekers dochter heeft gedragen. Verder merkt de korpsbeheerder op dat de enige vrouwelijke agent die op dat moment op het bureau was, niet beschikbaar was voor het verhoor omdat haar op dat moment andere taken waren toebedeeld. De korpsbeheerder geeft verder aan dat voor zover het woord "bekennen" door de betrokken ambtenaar is geuit, dit is gebeurd in een andere context dan de negatieve context waarin verzoeker dit woord heeft geplaatst.

Dat verzoekers dochter tijdens de autorit naar het politiebureau misselijk is geworden, betwist de korpsbeheerder niet.

5. Gedurende het onderzoek zijn de volgende feiten en omstandigheden komen vast te staan. Verzoekers dochter is tijdens de rit naar het politiebureau misselijk geworden. Zij is gehoord door een andere politieambtenaar dan die haar heeft aangehouden. Vast is ook komen te staan dat zij een duidelijk ontkennende verklaring heeft afgelegd.

Beoordeling

6. Geen enkele verdachte mag worden gedwongen om door het afleggen van een verklaring mee te werken aan een tegen hem of haar gericht opsporingsonderzoek of strafvervolgning. Dit beginsel valt onder het grondrecht van een eerlijke berechting ("fair trial"), vastgelegd in artikel 6 van het In het Europees verdrag voor de rechten van de mens (EVRM) en is ook uitgewerkt in artikel 29, derde lid van het Wetboek van Strafvordering.

7. De Nationale ombudsman stelt voorop dat hij geen redenen ziet waarom de dochter van verzoeker gehoord had moeten worden door de (enige aanwezige) vrouwelijke politieambtenaar. De Nationale ombudsman gaat ervan uit dat alle politieambtenaren onder dezelfde omstandigheden dezelfde kwaliteiten ten toon kunnen spreiden.

Gezien de door de Nationale ombudsman vastgestelde feiten en omstandigheden, in het bijzonder het feit dat verzoekers dochter ondanks haar jeugdige leeftijd een duidelijk ontkennende verklaring heeft afgelegd en deze heeft gehandhaafd, acht de Nationale ombudsman het niet aannemelijk dat het verhoor van verzoekers dochter op een wijze heeft plaatsgevonden die in strijd is met het hierboven aangehaalde grondrecht van een eerlijke berechting. De Nationale ombudsman acht het wel aannemelijk dat een 16-jarige scholiere die niet eerder met politie en justitie in aanraking is gekomen het geheel als bezwarend heeft ervaren. Dit laat echter onverlet dat het regionale politiekorps Midden en West Brabant niet in strijd met het grondrecht van een eerlijke berechting heeft gehandeld.

De gedraging is op dit punt behoorlijk.

8. Ten aanzien van het gebruik van de woorden "gelijk hebben", "liegen" en "bekennen" overweegt de Nationale ombudsman als volgt. In dit geval staan de stellingen tegenover elkaar. Verzoeker stelt dat de betrokken ambtenaar tegenover zijn dochter de woorden "gelijk hebben", "liegen" en "bekennen" heeft geplaatst in de context van de aanname dat agenten altijd gelijk hebben en nooit liegen en dat zij maar moest bekennen. De korpsbeheerder stelt zich daarentegen op het standpunt dat de betrokken ambtenaar, voor zover hij voornoemde woorden in de mond heeft genomen, deze woorden in een andere context heeft geplaatst dan door verzoeker is gesteld. Nu niet is gebleken van feiten en/of omstandigheden op grond waarvan aan de ene lezing meer betekenis zou moeten worden toegekend dan aan de andere, zal de Nationale ombudsman zich onthouden van een oordeel.

V. Ten aanzien van het horen terwijl verzoekers dochter onwel was

Bevindingen

1. Verder klaagt verzoeker erover dat ambtenaren van het regionale politiekorps Midden en West Brabant verzoekers dochter hebben gehoord terwijl zij onwel was.
2. De korpsbeheerder acht de klacht niet gegrond. Verzoekers dochter was, aldus de korpsbeheerder, inderdaad onwel geworden tijdens de rit naar het politiebureau maar was, op het moment waarop zij als verdachte werd verhoord, wel degelijk in staat een verklaring af te leggen.
3. De dochter van verzoeker heeft een verslag opgesteld welk verslag als bijlage aan de klachtbrief d.d. 21 november 2004 aan de politie is gevoegd. In dat verslag geeft verzoekers dochter aan dat zij tijdens de rit naar het politiebureau autoziek is geworden. Uit de andere stukken blijkt dat zij om 9.01 uur op het politiebureau arriveerde. Verder blijkt dat zij rond 9:25 uur een verklaring heeft afgelegd, welke verklaring duidelijk ontkennend en niet onsamenhangend is.

Beoordeling

4. Het vereiste van correcte bejegening houdt onder meer in dat bestuursorganen burgers als mens respecteren en hen beleefd behandelen. De Nationale ombudsman is van oordeel dat uit geen van de hierboven aangehaalde feiten en omstandigheden blijkt dat verzoekers dochter tijdens haar verhoor dusdanig onwel was dat sprake is van een schending van het vereiste van correcte bejegening.

De onderzochte gedraging is op dit punt behoorlijk.

VI. Ten aanzien van het uitoefenen van dwang bij de ondertekening van de verklaring

Bevindingen

1. Verder klaagt verzoeker erover dat ambtenaren van het regionale politiekorps Midden en West Brabant zijn dochter hebben gedwongen om haar verklaring te ondertekenen.
2. De korpsbeheerder acht de klacht niet gegrond. De korpsbeheerder heeft aangegeven dat een verdachte niet verplicht is om de door hem of haar afgelegde verklaring te ondertekenen. In deze zaak heeft de betrokken ambtenaar, aldus de korpsbeheerder, op geen enkele wijze druk op verzoekers dochter uitgevoerd om de door haar afgelegde verklaring te ondertekenen.
3. In het onder V sub 3 bedoelde verslag heeft de dochter van verzoeker onder meer vermeld dat een betrokken ambtenaar na het verhoor van verzoekers dochter, de verhoorruijme heeft verlaten en vervolgens is teruggekomen met de door hem opgestelde verklaring. De betrokken ambtenaar zou haar vervolgens hebben gezegd dat ze de verklaring moest doorlezen en als het verhaal klopte, zij de verklaring moest ondertekenen.

Beoordeling

4. De Nationale ombudsman is van oordeel dat de klacht feitelijke grondslag mist. Verzoekers dochter heeft immers kort na haar aanhouding een verslag gemaakt met haar eigen zienswijze en bevindingen. Uit dat verslag blijkt geenszins dat verzoekers dochter is gedwongen om haar verklaring te ondertekenen. De betrokken ambtenaar heeft haar aangegeven dat zij de verklaring moest doorlezen en als het verhaal juist was zij de verklaring moest ondertekenen.

VII. Ten aanzien van het niet laten lezen van de verklaring

Bevindingen

1. Tot slot klaagt verzoeker erover dat ambtenaren van het regionale politiekorps Midden en West Brabant hem pas op 16 november 2004 de door zijn dochter afgelegde verklaring hebben laten lezen.
2. De korpsbeheerder stelt zich op het standpunt dat verzoeker als vader van zijn minderjarige dochter het recht had om haar verklaring in te zien. Het moment waarop dit gebeurt, staat echter niet vast, aldus de korpsbeheerder. Verder deelt de korpsbeheerder mee dat het gesprek met die betrokken ambtenaar ruim een uur nadat zij is heengezonden, heeft plaatsgevonden. De dochter heeft, aldus de korpsbeheerder, ruim een uur de tijd gehad om verzoeker in alle vrijheid te vertellen wat zij heeft verklaard. De korpsbeheerder acht de klacht niet gegrond.

3. Verzoeker stelt zich op het standpunt dat hij op dezelfde dag waarop zijn dochter was aangehouden, haar verklaring wilde inzien maar dat hij dat in eerste instantie niet mocht.

4. De Nationale ombudsman stelt vast dat de korpsbeheerder niet heeft betwist dat verzoeker in eerste instantie geen beschikking kreeg over de verklaring die zijn minderjarige dochter als verdachte heeft afgelegd.

Beoordeling

5. Het vereiste van actieve en adequate informatieverstrekking houdt in dat bestuursorganen burgers met het oog op de behartiging van hun belangen actief en desgevraagd van adequate informatie voorzien. Dit brengt onder meer mee dat de politie een burger informeert over de wijze waarop een burger een afschrift van een proces-verbaal kan verkrijgen wanneer de burger daarom vraagt en de politie afgifte weigert.

6. De Nationale ombudsman overweegt het volgende. In de artikelen 30 en 31 Sv (zie Achtergrond, onder 1.1. en 1.2.) ligt besloten dat tijdens het voorbereidend onderzoek het Openbaar Ministerie beslist over toestemming voor de verdachte om van processtukken kennis te nemen en dat de grond waarop het Openbaar Ministerie dit kan weigeren - het belang van het onderzoek - niet geldt voor het proces-verbaal van verhoor van de verdachte. De verdachte kan op de griffie van de rechtbank een kopie krijgen van dat proces-verbaal, zo volgt uit artikel 34 Sv (zie Achtergrond, onder 1.3.).

In dit geval is het de vraag of de politie aan een ouder van een minderjarige verdachte die daar om verzoekt een kopie van het proces-verbaal van de verklaring moet verstrekken. Op die situatie en met name de gevallen waarin nog geen proces-verbaal naar het parket is ingezonden is een instructie van het College van procureurs-generaal van toepassing (zie Achtergrond, onder 3.) waarin wordt beschreven hoe verzoeken om een afschrift van de eigen verklaring moeten worden afgehandeld gedurende het voorbereidend onderzoek. Uitgangspunt is dat aan een persoon die daar om verzoekt gedurende het voorbereidend onderzoek zonder onnodige vertraging een afschrift van zijn eigen verklaring wordt verstrekt, tenzij het onderzoeksbelang dit tijdelijk niet toestaat. In dat geval moet de politie het verzoek om een afschrift aan de officier van justitie voorleggen. In dit geval was er geen onderzoeksbelang dat in de weg stond aan onmiddellijke verstrekking van een afschrift van het proces-verbaal aan verzoeker. Door deze verstrekking aanvankelijk te weigeren, hoewel er geen onderzoeksbelang was dat aan verstrekking in de weg stond, en door verzoeker niet te wijzen op de mogelijkheid bezwaar aan te tekenen bij het gerecht, heeft de politie dan ook gehandeld in strijd met het vereiste van actieve en adequate informatieverstrekking.

De Nationale ombudsman acht de gedraging op dit punt niet behoorlijk.

Conclusie

De klacht over de onderzochte gedraging van het regionale politiekorps Midden en West Brabant , is

gegrond ten aanzien van

- het niet laten bellen door de dochter wegens schending van het redelijkheidsbeginsel;
- het niet laten inzien van de verklaring wegens schending van het beginsel van actieve en adequate informatieverstrekking.

niet gegrond ten aanzien van

- het politievoertuig op het fietspad;
- het in kennis stellen van verzoeker van de aanhouding van zijn dochter;
- de toestand van de dochter tijdens haar verhoor;
- het niet gebruiken van een autogordel;
- de gestelde intimidatie tijdens het verhoor;
- het uitoefenen van dwang bij de ondertekening van de verklaring.

De Nationale ombudsman onthoudt zich van een oordeel ten aanzien van de geuite woorden tijdens de voorlegging en het verhoor.

Onderzoek

Op 30 maart 2005 ontving de Nationale ombudsman een verzoekschrift van de heer B. te Hoogerheide, met een klacht over een gedraging van het regionale politiekorps Midden en West Brabant. Naar deze gedraging, die wordt aangemerkt als een gedraging van de beheerder van het regionale politiekorps Midden en West Brabant (de burgemeester van Tilburg), werd een onderzoek ingesteld.

In het kader van het onderzoek werd de korpsbeheerder verzocht op de klacht te reageren en een afschrift toe te sturen van de stukken die op de klacht betrekking hebben. Daarnaast werd de betrokken ambtenaren de gelegenheid geboden om commentaar op de klacht te geven. De betrokken ambtenaren maakten van deze gelegenheid geen gebruik. In verband met zijn verantwoordelijkheid voor justitieel politieoptreden werd ook de hoofdofficier van justitie in Breda over de klacht geïnformeerd en in de gelegenheid gesteld zijn zienswijze kenbaar te maken, voor zover daarvoor naar zijn oordeel reden was. De

hoofdofficier van justitie maakte van de gelegenheid geen gebruik. Tijdens het onderzoek kregen de korpsbeheerder en verzoeker de gelegenheid op de door ieder van hen verstrekte inlichtingen te reageren. Aan de korpsbeheerder is een nadere vraag gesteld.

Het resultaat van het onderzoek werd als verslag van bevindingen gestuurd aan betrokkenen. Verzoeker berichtte dat het verslag hem geen aanleiding gaf tot het maken van opmerkingen. De reactie van de korpsbeheerder gaf aanleiding het verslag op een enkel punt aan te vullen.

Informatieoverzicht

De bevindingen van het onderzoek zijn gebaseerd op de volgende informatie:

1. Verzoekschrift van 21 maart 2005, met als bijlagen een verklaring d.d. 5 november 2004 van een schoolgenoot van verzoekers dochter, een zelf opgestelde verklaring van verzoekers dochter betreffende het gebeuren op 5 november 2004, de beslissing op de klacht van verzoeker van 21 november 2004 van de korpsbeheerder d.d. 3 maart 2005.
2. Alle andere stukken met betrekking tot de interne klachtprocedure bij het regionale politiekorps Midden en West Brabant.
3. Aantekening Mondeling Vonnis van de kinderrechter d.d. 28 april 2005 inclusief nadere toelichting op de vrijspraak door de gerechtssecretaris d.d. 21 juni 2005.
4. Brief van verzoeker ontvangen op 7 juni 2005
5. Standpunt van de korpsbeheerder van 7 juli 2005.
6. Reactie van verzoeker van 24 augustus 2005.

Bevindingen

Zie onder Beoordeling.

Achtergrond

1. Wetboek van strafvordering

1.1 Artikel 30

"1. Tijdens het gerechtelijk vooronderzoek staat de rechter-commissaris, en overigens tijdens het voorbereidende onderzoek het openbaar ministerie, aan den verdachte op diens verzoek toe van de processtukken kennis te nemen.

2. Niettemin kan de rechter-commissaris of het openbaar ministerie, indien het belang van het onderzoek dit vordert, den verdachte de kennisneming van bepaalde processtukken onthouden. In dit geval wordt den verdachte schriftelijk medegedeeld dat de hem ter inzage gegeven stukken niet volledig zijn."

1.2 Artikel 31, aanhef, onder a

"Aan den verdachte mag niet worden onthouden de kennisneming van:

a. de processen-verbaal van zijne verhooren."

1.3 Artikel 34, tweede lid

"De verdachte kan van de stukken waarvan hem de kennisneming is toegestaan, ter griffie afschrift krijgen; doch het onderzoek mag daardoor niet worden opgehouden."

2. Artikel 27, eerste lid, Ambtsinstructie voor de politie, de Koninklijke marechaussee en de buitengewoon opsporingsambtenaar

"Voor zover het bij of krachtens het Wetboek van Strafvordering bepaalde zich hiertegen niet verzet stelt de ambtenaar een familielid of een huisgenoot van een ingeslotene zo spoedig mogelijk op de hoogte van de insluiting. In het geval de ingeslotene minderjarig is, doet hij dit uit eigen beweging, indien de ingeslotene meerderjarig is, doet hij dit slechts op verzoek van de ingeslotene."

3. Instructie verstrekking van kopieën van een eigen verklaring, registratienummer 2001I001 (datum inwerkingtreding 1 juni 2001, afzender College van procureurs-generaal; adressaat Hoofden van de parketten)

"Achtergrond:

Door de Nationale ombudsman zijn de afgelopen jaren diverse klachten in behandeling genomen betreffende de vraag of een verdachte recht heeft op inzage in het proces-verbaal van zijn eigen verklaring en of hij daarbij tevens aanspraak kan maken op een afschrift daarvan gedurende het voorbereidend onderzoek. Daarbij is met name aan de orde geweest het recht op een afgifte van de eigen verklaring van de verdachte tijdens het ophouden voor verhoor en inverzekeringstelling, voordat het proces-verbaal naar het parket is gezonden.

(...)

Onbetwist is een ongeclausuleerd recht op kennisneming van het proces-verbaal van de eigen verklaring van de verdachten (art. 31 aanhef en onder a WvSv). De wijze waarop een afschrift kan worden verkregen is echter niet ongeclausuleerd.

(...)

De Nationale ombudsman heeft de minister van Justitie aanbevolen te streven naar een praktijk waarin de politie desgevraagd een kopie van de eigen verklaring aan de verdachte verstrekt tenzij er dringende redenen zijn om dit niet te doen. In dit laatste geval zou de politie contact op moeten nemen met de officier van justitie of met de rechter-commissaris die dan zal beslissen op het verzoek.

De minister van Justitie heeft zich op het standpunt gesteld dat afschriften van stukken enkel worden verstrekt na verkregen toestemming van het OM of de rechter-commissaris. De minister van Justitie heeft hiertoe besloten, overwegende dat het recht op kennisneming dat de verdachte heeft wezenlijk verschilt van het recht op het verkrijgen van een afschrift. Het onderzoeksbelang kan zich verzetten tegen de afgifte van de eigen verklaring. Te denken valt aan situaties waarbij het onderzoeksbelang vergt dat het mogelijk is dat:

* een verdachte meermalen wordt verhoord over dezelfde zaak zonder dat hij reeds beschikt over een afschrift van zijn eerdere verklaring;

* meerdere verdachten over dezelfde zaak verhoord kunnen worden zonder dat zij beschikken over afschriften van hun verklaringen en daarmee in de gelegenheid zijn om elkaars verklaringen op elkaar af te stemmen.

(...)

Samenvatting:

In deze instructie is de procedure beschreven voor de afhandeling van verzoeken van personen die vragen om een afschrift van de eigen verklaring gedurende het voorbereidend onderzoek, met name in die gevallen waarin nog geen proces-verbaal naar het parket is ingezonden. Hierbij moet, als boven vermeld, worden gedacht aan de situatie dat de verdachte meermalen gehoord moet worden, dan wel dat zeker is dat binnen enkele dagen andere verdachten in hetzelfde onderzoek zullen worden gehoord.

Uitgangspunten en werkwijze:

Uitgangspunt is dat aan een persoon die daarom verzoekt gedurende het voorbereidend onderzoek c.q. het gerechtelijk vooronderzoek zonder onnodige vertraging een afschrift van zijn eigen verklaring wordt verstrekt, tenzij het onderzoeksbelang dit tijdelijk niet toestaat.

1. Indien betrokkene om een afschrift verzoekt van de kopie van de eigen verklaring die in het kader van het politieonderzoek is afgelegd, wordt het verzoek door de politie zo spoedig mogelijk binnen kantooruren voorgelegd aan de officier van justitie.

2. De officier van justitie geeft toestemming om een kopie van de eigen verklaring reeds op het politiebureau aan betrokkene te verstrekken, tenzij het onderzoeksbelang dat tijdelijk niet toestaat.

3. In het geval dat de verklaring vanwege het onderzoeksbelang niet direct verstrekt kan worden, geeft de officier van justitie een indicatie wanneer de verstrekking wel mogelijk zal zijn. De officier van justitie maakt afspraken met de politie teneinde te waarborgen dat de eigen verklaring alsnog aan de betrokkene wordt verstrekt indien het opsporingsbelang zich daar niet meer tegen verzet.

4. In het geval dat de verklaring niet direct verstrekt kan worden, wordt betrokkene op de mogelijkheid gewezen om binnen 14 dagen tegen de beslissing de verklaring niet direct te verstrekken, een bezwaarschrift in te dienen bij het gerecht waartoe het parket behoort."

4. Voertuigreglement

Artikel 5.2.47

"1. Personenauto's die na 30 september 2000 in gebruik zijn genomen, moeten zijn voorzien van autogordels voor alle naar voren en naar achteren gerichte zitplaatsen.

2. Personenauto's die na 31 december 1989 doch voor 1 oktober 2000 in gebruik zijn genomen, moeten zijn voorzien van autogordels voor alle naar voren gerichte zitplaatsen.

3. Personenauto's die na 1 januari 1971 doch voor 1 januari 1990 in gebruik zijn genomen, moeten zijn voorzien van autogordels voor de zitplaats van de bestuurder en de naast deze plaats aanwezige zitplaatsen, voor zover deze aan een portier grenzen.

4. Het eerste, tweede en derde lid zijn niet van toepassing op klapstoelen en zitplaatsen die uitsluitend zijn bestemd voor gebruik bij stilstaand voertuig.

5. De in het tweede en derde lid bedoelde verplichtingen gelden niet voor voertuigen die voor 1 januari 1998 in gebruik zijn genomen en die blijkens een aantekening in het voor het voertuig afgegeven kentekenbewijs niet van bevestigingspunten voor autogordels behoeven te zijn voorzien.

6. Autogordels in personenauto's die na 30 september 2000 in gebruik zijn genomen, moeten zijn voorzien van een door Onze Minister vastgesteld goedkeuringsmerk.

7. De autogordels moeten deugdelijk zijn bevestigd en mogen niet zodanig zijn beschadigd dat de sterkte ervan in gevaar wordt gebracht.

8. De autogordels moeten zijn voorzien van een goed werkende sluiting en een goed werkende blokkering. Oprolmechanismen moeten zodanig functioneren dat de gordel aanligt na het omdoen ervan.

9. Onze Minister stelt regels vast met betrekking tot de deugdelijkheid van de bevestiging, bedoeld in het zevende lid.“